

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The Developing of Problem-Based Learning Activities in the Economic Course for Matthayom Sueksa 3

ARTICLE INFO

Article history :

Received 18 May 2021

Revised 9 August 2021

Accepted 31 August 2021

Available Online

สุจินฎา เจียดศรี¹ และ อัจฉริยา พรหมท้าว²

Sujinda Jiadsri¹ and Atchariya Promtow²

ABSTRACT

The objectives of this research are: (1) development of problem-based learning activities in the Economic Course for Matthayom Sueksa 3 students for efficiency 80 / 80 (2) compare problem solving ability between before and after learning of mathayomsuksa students by organizing problem – based learning activities (3) compare learning achievement between before and after learning. The samples were 10 mathayomsuksa 3 students selected by cluster random sampling. Research instruments consisted (1) of 7 problem-based learning management plans , (2) achievement tests of 30 items, (3) test of thinking abilities in problem solving with Questionnaire test with 32 items, The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and t-test (Dependent).

The results showed that, (1) The efficiency of problem-based learning activities were effective at 80.21/80.66, (2) the ability to solve problems the ability to solve problems of students learned by problem-based learning management on important topic after study was significant higher than before learning at the .05 level and , (3) learning achievement of students ability to solve problems of students who learned by problem-based learning management on important topic after study was significant higher than before learning at the .05 level

KEYWORDS : THE PROBLEM-BASED LEARNING / ABILITY TO SOLVE PROBLEMS / ACADEMIC ACHIEVEMENT.

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย
M.Ed. in Social Study, Faculty of Education, Rajabhat Mahasarakham University, Thailand.

² ตำแหน่งอาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย
Lecturer, Faculty of Education, Rajabhat Mahasarakham University, Thailand.
Corresponding author; E-mail address : 628010570109@rmu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และ (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านม่วง จำนวน 10 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จำนวน 7 แผน (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ (3) แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา จำนวน 32 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.21/80.66 (2) ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยการจัด การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน / ความสามารถในการแก้ปัญหา / ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทนำ

กระบวนการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกรอบทิศทางจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ นั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้คนไทยคิดเป็นทำเป็นมีเหตุผลผลสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิด และมาตรฐานการเรียนรู้ที่ 4 กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์นำความรู้มาใช้ในการเลือกตัดสินใจที่เหมาะสม การประยุกต์ความรู้มาเพื่อใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ โดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพด้วยการปฏิรูปปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการคิดและการตัดสินใจ เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดหยุ่นทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนในสิ่งที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด สามารถแสวงหาความรู้ และฝึกการปฏิบัติในสภาพที่เป็นจริงรู้จักคิดเลือกตัดสินใจด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง วิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเองหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ทักษะเจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจุดมุ่งหมายเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสื่อสารการคิดการแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิตมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถใน

การแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถ ในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในสังคม การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่นำความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเศรษฐกิจและสังคม และมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ที่ทำให้ สามารถปรับตัวและดำรงอยู่ได้ในสังคมช่วยพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบมีเหตุผล รู้จักการแก้ไขปัญหา เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ โดยสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการสร้างพื้นฐานการคิด ที่เป็นยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตชาติมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิต เป็นการเตรียมเยาวชนของชาติให้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเพื่อให้มีความรู้ มีทักษะ มีความรับผิดชอบ สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีระบบ (สมพร โตนวล, 2550) ความสามารถในการแก้ปัญหา จะต้องมีการพัฒนาอย่างมีขั้นตอนเพื่อให้เป็นไปอย่างมีระบบระเบียบโดยเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริง หรืออาจจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหาและฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหาได้เห็นทางเลือกและวิธีการอันหลากหลายในการแก้ปัญหานั้นรวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ เกิดทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหาที่เป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาตนเองของผู้เรียนด้วย (ทิศนา แวมณี, 2561) สาระเศรษฐศาสตร์เป็นขอบข่ายของการเรียนรู้ที่มีความคิดรวบยอดและชัดเจนซึ่งเกี่ยวข้องกับศาสตร์ต่าง ๆ หลายศาสตร์ คือ เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ มุ่งให้ความเข้าใจว่ามนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองความต้องการและความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพราะมนุษย์มีความต้องการที่ไม่จำกัด ในขณะที่ต้องดำรงชีวิตอยู่ในสังคมท่ามกลางทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในการเรียนรู้จึงต้องให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแจกจ่าย การบริโภคสินค้าและการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนบทบาทของเทคโนโลยีที่มีต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ มีความสามารถที่จะเลือกประเมินคิดพิจารณาผลที่เกิดจากการเลือกและตัดสินใจ พร้อมทั้งมีการแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพจนเกิดทักษะ การแก้ปัญหาที่เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้เรียนอีกประการหนึ่งที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียน

จากรายงานคะแนนผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2559 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โรงเรียนในเครือข่ายจอมพระ 2 อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 3 โรงเรียน พบว่า กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของโรงเรียนในเครือข่ายโดยเฉลี่ยได้คะแนนร้อยละ 47.25 (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, 2561) และรายงานผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านม่วงปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 2 พบว่า ผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนมีผลการเรียนโดยเฉลี่ยได้คะแนนร้อยละ 35.60 ซึ่งยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, 2560) ซึ่งทางโรงเรียนได้กำหนดคะแนนมาตรฐานของรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไว้อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป และสาระที่มีผลสัมฤทธิ์ที่ต้องปรับปรุงคือสาระเศรษฐศาสตร์ นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 32 ซึ่งยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด (กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, 2560) ซึ่งมีสาเหตุมาจากนักเรียนขาดความสามารถใน

การแก้ปัญหา เมื่อพิจารณาแล้วอาจมีสาเหตุมาจากการที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการพบสถานการณ์ของปัญหาค่อนข้างน้อย ทำให้เมื่อผู้เรียนพบปัญหาใหม่ หรือสถานการณ์ของปัญหาใหม่ ในระหว่างที่เรียนรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ไม่สามารถ ที่จะแก้ปัญหานั้นได้อย่างเหมาะสมซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนขาดความสามารถในการแก้ปัญหา จำเป็นต้องส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาจึงต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา โดยให้นักเรียนเข้าใจในปัญหา วางแผนการแก้ปัญหา และลงมือปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน เชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบปัญหา เพื่อการแก้ปัญหอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้นโดยสร้างความรู้จากกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและมีความสำคัญต่อผู้เรียน ตัวปัญหาจะเป็น จุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ และการสืบค้นหาข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งนำเสนอสถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโลกแห่งความจริงที่มีแนวทางในการแก้ปัญหอย่างหลากหลายเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ อย่างหลากหลาย โดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Barrows and Tamblyn, 1980) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดสภาพการณ์การเรียนรู้ที่นำปัญหามาใช้เป็นเครื่องมือ ที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยครูผู้สอนอาจนำผู้เรียนไปเผชิญ ปัญหาจากสถานการณ์จริง หรือครูผู้สอนอาจจัดสถานการณ์ปัญหาให้ผู้เรียนเผชิญ และฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา การแก้ปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจกับปัญหานั้นได้อย่างชัดเจน (ทิตนา แหมมณี, 2561) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำให้เกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยนำปัญหาจาก สถานการณ์จริงมาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการค้นหาคำตอบ และทดลองปฏิบัติด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่ม (เอกกมล บุญยะผลานนท์, 2557) อีกทั้งยังสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้สังเกตปรากฏการณ์ตั้งโจทย์ วางแผนและแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้หรือทักษะกระบวนการคิดต่างๆ และทัศนคติในการมองปัญหาแล้วเกิดความใฝ่รู้ที่จะแก้ปัญหอย่างไม่ย่อท้อ ทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างดี และตรงต่อเวลาและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานตามรูปแบบของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) มี 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดปัญหา 2) ทำความเข้าใจกับปัญหา 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) สังเคราะห์ความรู้ 5) สรุปและประเมินค่าของคำตอบและ 6) นำเสนอและประเมินผลงาน

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Base Learning : PBL) มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนนั้น ได้มุ่งให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่กำหนดสิ่งที่จะเรียนรู้และกระบวนการค้นคว้าหาความรู้ใหม่เพื่ออธิบายปัญหาที่พบซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์มีความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

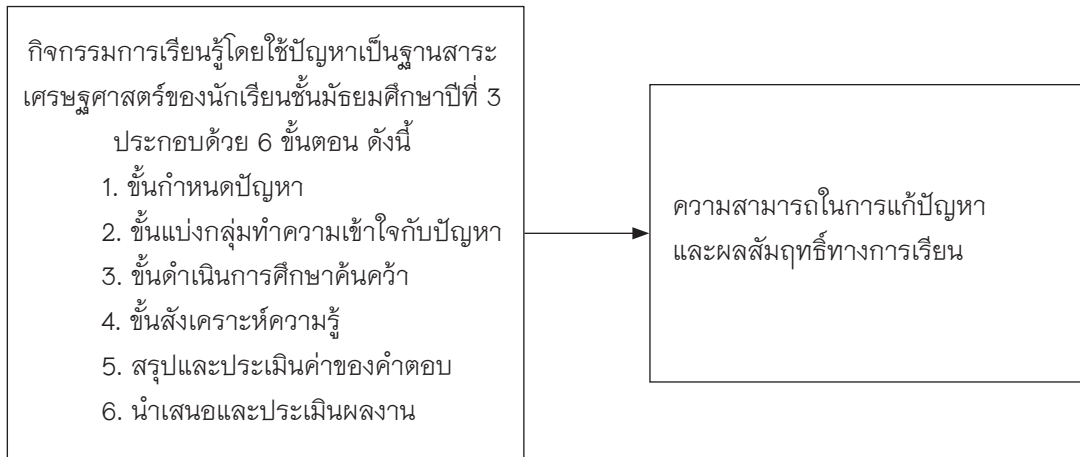
วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในเครือข่ายจอมพระ 2 จำนวน 3 โรงเรียน อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวนทั้งหมด 36 คน กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน โรงเรียนบ้านม่วง ตำบลบ้านฝ้อ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ได้ทำการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานใช้เวลาที่ดำเนินการทดลองสอนจำนวน 14 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและเวลาทดสอบหลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2563 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One group pretest posttest design โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้อธิบายชี้แจงทำความเข้าใจและทำข้อตกลงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการเรียน เวลาเรียน และวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้ปัญหาเป็นฐานโดยให้ความสำคัญกับนักเรียน
2. ทำการทดสอบก่อนเรียน(Pre-test)โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา เพื่อนำคะแนนที่ได้มาเป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน
3. ดำเนินการทดลองโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการใช้ปัญหาเป็นฐานจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 14 ชั่วโมง
4. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานรายสาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามการทดลองแล้วผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน(Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา แล้วบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน

กรอบแนวคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สถานการณ์ 8 สถานการณ์ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 32 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียดได้แก่ 1) วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยหาประสิทธิภาพกระบวนการ (E₁) และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E₂) 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples และ 3) เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นคะแนนที่ได้จากการจัดกิจกรรมระหว่างเรียนโดยพิจารณาจากคะแนนกลุ่มและใบงาน แล้วทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน แล้วจึงนำคะแนนที่ได้มาหาประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

คะแนนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐานระหว่างเรียน (140 คะแนน)		คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (30 คะแนน)	
คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	คะแนน เฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)
112.30	80.21	24.20	80.66
ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.21/80.66			

จากตารางที่ 1 พบว่าคะแนนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ระหว่างเรียน (E_1) มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 112.30 คิดเป็นร้อยละ 80.21 และคะแนนจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน (E_2) เท่ากับ 24.20 คิดเป็นร้อยละ 80.66 ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.21/80.66 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้
ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การจัดการเรียนรู้	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig
ก่อนเรียน	10	32	12.80	1.87	9	24.85	.000*
หลังเรียน	10	32	25.20	1.31			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาลงเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การจัดการเรียนรู้	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig
ก่อนเรียน	10	30	11.80	1.98	9	31.00	.000*
หลังเรียน	10	30	24.20	1.75			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สารเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สารเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $80.21/80.66$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ $80/80$ ทั้งนี้เนื่องจาก แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการสร้างอย่างเป็นระบบ โดยวิธีการที่ถูกต้องครบถ้วน โดยได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ก่อนที่จะนำไปใช้จริง และยังเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ที่เกิดขึ้นจริง จากสถานการณ์แวดล้อมในชีวิตปัจจุบัน อีกทั้งยังมีการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันให้ผู้เรียนสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าอย่างกระตือรือร้นโดยมีการเสริมแรงทางบวก ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพทางการเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย คือ ญัฐพร คุ่มครอง (2561) ได้ศึกษาผลของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชาเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เท่ากับ $81.85/83.41$ และสอดคล้องกับงานวิจัย กฤษณ ปะทานัง (2560) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม แบบโสเครติสเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ $88.26/74.06$

2. ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สารเศรษฐศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามกระบวนการอย่างครบถ้วน ซึ่งขั้นกิจกรรมของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ประกอบด้วย 1) กำหนดปัญหา ครูสร้างบรรยากาศและใช้เทคนิคจูงใจสร้างความสนใจจากการจัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหาสามารถกำหนดสิ่งที่ เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียนได้ และเกิดความสนใจที่จะค้นคว้าหาคำตอบ โดยใช้ประเด็นคำถาม เชื่อมโยงจากสื่อต่าง ๆ 2) ทำความเข้าใจกับปัญหา นักเรียนจะต้องทำความเข้าใจปัญหาและหาสาเหตุของปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนจะต้องสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้โดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกันเพื่อวางแผนการศึกษาหาข้อมูล เพื่อทำปัญหาให้กระจ่างชัด 3) ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องการหาคำตอบหาแนวทางวิธีการโดยผู้เรียนกำหนดสิ่งที่เรียนรู้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย 4) สังเคราะห์ความรู้ ขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผล และร่วมกันสรุปการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบในรูปแบบต่าง ๆ 5) สรุปและประเมินคำตอบ ซึ่งเป็น ขั้นที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่ม ตนเองและประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใดโดยพยายาม ตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของ ปัญหาอีกครั้ง 6) นำเสนอและประเมิน ผลงาน เป็น ขั้นที่ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลายโดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลงาน ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบปัญหาเป็นฐานที่นักวิจัยสร้างขึ้นนั้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เรียนรู้ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหา โดยตรง โดยอาศัยสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านการคิด อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดอย่างถูกต้องตามขั้นตอน มีการวางแผนการทำงานเป็นกลุ่ม และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริงได้ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัย คือ ศิริพร จันลา (2560) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สารเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลวิจัยพบว่านักเรียน

นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวัลกร วิทยพานิช (2560) ได้ศึกษาทักษะการแก้ปัญหาโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานวิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุบลวิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานวิชาเศรษฐศาสตร์มีทักษะการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสาระเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ได้ผ่านการวางแผนบทเรียนให้ถูกต้อง มีระบบ โดยมีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551และดำเนินการตามขั้นตอนปัญหาเป็นฐานอย่างมีระบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนฝึกการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และยังเน้นกระบวนการเรียนแบบกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ฝึกความรับผิดชอบ สามารถแบ่งหน้าที่กันเองได้ โดยมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามจริง ซึ่งผู้เรียนมีผลงานที่น่ายอมรับและบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ ศิริพร จันลา (2560) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รัชนิ เกษศิริ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษานารี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอนที่จะนำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไปเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรคำนึงถึงเวลา ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นชั้นเรียนที่มีกิจกรรมเข้ามามาก อาจทำให้เวลาในการเรียนไม่พอ ต่อการพัฒนาการคิด แต่ถ้าหากจัดสรรเวลาดีๆ แผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นประโยชน์อย่างมาก ต่อการพัฒนาผู้เรียน
2. การนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไปใช้ ต้องคำนึงถึงวัย ของผู้เรียน สื่อการสอน ควรมีความพร้อมในการเลือกปัญหาหรือสถานการณ์ควรเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวผู้เรียนและ มีความหลากหลายของสถานการณ์ ครูผู้สอน ควรกระตุ้นอยู่เป็นระยะๆ จะทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ และผู้เรียนให้ความร่วมมือในการเรียนรู้
3. ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดที่ต่อเนื่อง จะส่งผลให้การการคิด การมองปัญหา การระบุแนวทางแก้ปัญหาเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานในรายวิชาอื่น หรือเนื้อหาอื่น และระดับชั้นอื่นๆ เพื่อจะได้ดูการพัฒนาต่อไป
2. ควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและหลากหลายของข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. (2560). *รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. โรงเรียนบ้านม่วง*.
- กฤษฎ ปะทานัง. (2560). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามแบบโสเครตีสเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์].มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ชวัลกร วิทยพานิช. (2560). *การศึกษาการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานวิชาเศรษฐศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6โรงเรียนอุบลวิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*.
- ณัฐพร คุ่มครอง. (2561). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชาเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ทิตนา แหมมณี. (2561). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- รัชณี เกษศิริ. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษานารี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- ศิริพร จันลา. (2560). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *แนวทางการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. กลุ่มส่งเสริมวัตกรรมการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *รายงานคะแนนผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET). กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. โรงพิมพ์คุรุสภา*.
- สมพร โตนว. (2550). *ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้นักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.

- เสงี่ยม ไตรรัตน์. (2546). การสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 1 (1), 26–37.
- เอกกมล บุญยะพลานันท์. (2557). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน*. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- Barrows, H.S. & Tamblyn, R.M. 1980. *Problem-Based Learning : An Approach to Medical Education*. Springer.

